

ผลการใช้กลุ่มช่วยเหลือตนเองต่อพฤติกรรมเผชิญภาวะ เครียด
ในผู้ป่วยมะเร็งเร็งปากมดลูกที่ได้รับรังสีรักษา

The Effects of A Self-Help Group on Coping Behaviors
in Uterocervical Cancer Patients
Undergoing Radiotherapy

เน้นท กั่ยรตักังววาฟโกล

อภินันทนาการ

จาก

นัชนทศทททททท

ม. มททท

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2540

๗๗
๗ 4๒๖ ๑
๒54๐

ISBN 974-588-707-2
สงวนลิขสิทธิ์

Copyright by Mahidol University

ชื่อวิทยานิพนธ์	ผลการใช้กลุ่มช่วยเหลือตนเองต่อพฤติกรรมเผชิญภาวะ เครียด ในผู้ป่วยมะเร็งเร็งปากมดลูกที่ได้รับรังสีรักษา
ผู้วิจัย	นันทา เกียรติกังวาฬไพไล
ปริญญา	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	สายพิณ เกษมกิจวัฒนา, พย.ด. สุวิมล กิมปี, ค.ม.(วิจัยการศึกษา) ไพรัช เทพมงคล, F.I.C.S.
วันที่สำเร็จการศึกษา	8 เมษายน พ.ศ. 2540

บทคัดย่อ

การรักษาด้วยการสอดใส่แร่ควบคู่กับการฉายรังสีภายนอก ถือเป็นสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดภาวะ เครียดในผู้ป่วยมะเร็งเร็งปากมดลูกได้มาก จนเป็นเหตุให้ผู้ป่วยปฏิเสธการรักษา และหนีไปพึ่งวิธีการอื่นๆ หรือหยุดการรักษากลางคัน สิ่งเหล่านี้เป็นพฤติกรรมเผชิญภาวะ เครียดที่ไม่เหมาะสม ซึ่งมีสาเหตุสำคัญมาจากการมีความรู้ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคและการรักษา และส่งผลการของโรคคลุกคลามากจนยากที่จะแก้ไข การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลการใช้กลุ่มช่วยเหลือตนเองต่อพฤติกรรมเผชิญภาวะ เครียด ในผู้ป่วยมะเร็งเร็งปากมดลูกระยะที่ 2 และ 3 ที่ได้รับรังสีรักษา ณ ดิกรังอนุภาคนิวไตรอน ร่วมกับการสอดใส่แร่ซีเซียม (^{137}Cs) ณ ดิกรัง 72 ปีขึ้นไป 6 ตะวันตก โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 40 คน กลุ่มตัวอย่าง 20 คนแรก จัดเข้าเป็นกลุ่มควบคุมให้ได้รับข้อมูลจากพยาบาลประจำการตามปกติ และกลุ่มตัวอย่าง 20 คนหลังเป็นกลุ่มทดลอง ให้ได้รับข้อมูลและการสนับสนุนจากกลุ่มช่วยเหลือตนเอง เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบบันทึกข้อมูลส่วนตัว แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมเผชิญภาวะ เครียดตามแนวคิดของลาซารัสและเฟลด์คแมน และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มช่วยเหลือตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมเผชิญภาวะ เครียดภายในกลุ่มด้วยสถิติทดสอบ Paired t-test และระหว่างกลุ่มด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมเผชิญภาวะ เครียดที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหา และพฤติกรรมเผชิญภาวะ เครียดที่มุ่งเน้นการตอบสนองทางอารมณ์น้อยกว่า ก่อนได้รับการพยาบาล ๗ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$, $P < 0.01$) ในขณะที่กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมเผชิญภาวะ เครียดที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหา มากกว่าก่อนเข้ากลุ่ม ๗ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) และมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมเผชิญภาวะ เครียดที่มุ่งเน้นการตอบสนองทางอารมณ์น้อยกว่าก่อนเข้ากลุ่ม ๗ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) เช่นกัน เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเผชิญภาวะ เครียดที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหา มากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) แต่มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเผชิญภาวะ เครียดที่มุ่งเน้นการตอบสนองทางอารมณ์ ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$)

การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า กลุ่มช่วยเหลือตนเอง มีส่วนช่วยให้ผู้ป่วยสามารถเผชิญและแก้ปัญหาได้ แม้จะยังไม่สามารถลดพฤติกรรมเผชิญภาวะ เครียดที่มุ่งตอบสนองทางอารมณ์ได้ชัดเจนแต่ก็ช่วยให้ผู้ป่วยควบคุมภาวะ เครียดทางอารมณ์ได้ดีขึ้น ดังนั้น จึงควรสนับสนุนและเผยแพร่กิจกรรมดังกล่าวในผู้ป่วยมะเร็ง ปากมดลูกและผู้ป่วยเรื้อรังอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม ควรมีการประเมินเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาและช่วยเหลือผู้ป่วยเรื้อรังอื่น ๆ ให้สามารถเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Thesis Title The Effects of a Self-Help Group on Coping Behaviors in Uterocervical Cancer Patients Undergoing Radiotherapy

Name Nantha Kiatgungwalgri

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Thesis Supervisory Committee

 Saipin Kasemkijvatana, D.N.S

 Suvimol Kimpee, M.Ed.

 Pairat Tepmongkol, F.I.C.S.

Date of Graduation 8 April B.E. 2540 (1997)

Abstract

Undergoing brachytherapy and teletherapy are threatening situations that result in a high level of stress among uterocervical cancer patients. Stress from the treatment may cause refusal or withdrawal from treatment. In addition, the patients usually seek out other sources of health care services. These inappropriate behaviors may be due to a lack of precise knowledge and misunderstanding of the nature of illness and treatment processes. Consequently, the patients' illness may become more serious and occasionally uncontrollable. The purpose of this study was to examine the effects of a self-help group on coping behaviors in uterocervical cancer patients (stage II and III) undergoing teletherapy and brachytherapy at the Radiology Department, Siriraj Hospital.

The 40 subjects were divided into control and experimental

groups. The control group received information about disease, treatment and care from nurses as usual, while the experimental group participated in 4 sessions of a self-help group. The questionnaire consisted of demographic data, a coping behavioral interview adapted from Lazarus and Folkman's concepts and the opinions toward the self-help group. Data were analysed by using paired t-test and analysis of covariance (ANCOVA) to compare the differences of the coping behaviors within and between the groups.

The results showed that the mean scores of problem-focused and emotion-focused coping behaviors of the control group after receiving regular nursing care were significantly lower than those prior to receiving the nursing care, ($P < 0.05$, $P < 0.01$) respectively. In the experimental group, after participating in self-help group, the mean scores of problem-focused coping behaviors were significantly higher ($P < 0.01$), whereas the mean scores of emotion-focused coping behaviors were significantly lower ($p < 0.01$) than those prior to the treatment. In comparing the differences between groups, it was found that the mean scores of problem-focused coping behaviors of the experimental group were significantly higher than those of the control group ($p < 0.01$). However, there was no statistically significant difference of the scores of emotion-focused coping behaviors.

This study suggested that the self-help group in uterocervical cancer patients is very useful, especially for problem-focused behavior, and should be supported and promoted. This activity may also be applied to other illnesses. However, the effectiveness of self-help group should be evaluated over time.